

Brusel 8. května 2024
(OR. en)

Interinstitucionální spis:
2016/0222(COD)

9021/24
ADD 1 REV 1

CODEC 1132
ASILE 60

POZNÁMKA K BODU „I/A“

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět:	Návrh SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (přepracované znění) (první čtení) – přijetí legislativního aktu = prohlášení

Prohlášení Bulharské republiky

Bulharsko děkuje španělskému a belgickému předsednictví za usilovnou práci během jednání s Evropským parlamentem, která vedla k dokončení reformy azylového systému.

Vítáme politickou dohodu, jíž bylo mezi spolunormotvůrci dosaženo. Nový azylový systém zajistí plnohodnotnou a strukturovanou společnou evropskou reakci a zároveň zabezpečí rovnováhu mezi solidaritou a odpovědností. Jakožto členský stát v přední linii, který je soustavně vystaven riziku migrační krize a který má zvýšené závazky, pokud jde o zajištění řádného fungování schengenského prostoru, se Bulharsko bude v duchu solidarity při uplatňování nových pravidel spoléhat na spravedlivou sdílenou odpovědnost a podporu poskytovanou z fondů Unie.

V roce 2018 přijal bulharský ústavní soud rozhodnutí, v němž se uvádí, že Úmluva Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí prosazuje právní koncepty spojené s pojmem „gender“, které jsou neslučitelné se základními zásadami zakotvenými v bulharské ústavě, a hodlá rozlišovat mezi „pohlavím“ jako biologickou kategorií (ženy a muži) a „genderem“ jako sociálním konstruktem.

Bulharsko je proto s ohledem na rozhodnutí bulharského ústavního soudu vděčné za úsilí, které bylo v zájmu zohlednění obav členských států, jež jsou spojeny s používáním pojmů souvisejících s genderem v některých aktech, které jsou součástí azylového balíčku, vynaloženo.

Bulharsko není proti přijetí paktu o migraci a azylu, rádo by však zdůraznilo, že terminologii související s genderem, jež se používá v některých aktech, které jsou součástí azylového balíčku, budeme vykládat ve smyslu biologické kategorie (ženy a muži).

Prohlášení České republiky

Česká republika uznává, že je zapotřebí reformovat stávající pravidla, jimiž se řídí migrační a azylová politika EU. Řada výzev a zejména vývoj situace od uprchlické krize v letech 2015–2016 poukázaly na zranitelnost našeho systému, který již není udržitelný. Vzhledem k tomu, že odpovídající reakci na problémy, jimž EU a členské státy čelí společně i jednotlivě, by mohlo zajistit pouze společné řešení na úrovni EU, oceňujeme úsilí o řešení hlavních nedostatků.

Během jednání o paktu o migraci a azylu sledovala Česká republika zejména cíle posílené ochrany vnějších hranic v zájmu bezpečnějšího schengenského prostoru, jakož i funkční rovnováhy mezi odpovědností a solidaritou.

Česká republika konkrétně vítá skutečnost, že konečné kompromisní znění neukládá povinnost relokovat státní příslušníky třetích zemí z jiných členských států nebo třetích zemí. Česká republika oceňuje další zlepšení stávajícího systému, avšak zároveň konstatuje, že výsledek interinstitucionálních jednání nenaplnil v plné míře ambice mandátu Rady a že účinnost některých nástrojů byla oslabena dodatečnou administrativní zátěží pro členské státy, což působí praktické obtíže a vede ke zvýšeným nákladům.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti a v souladu s přístupem k balíčku jako celku se Česká republika rozhodla, že se hlasování o legislativních nástrojích v rámci paktu zdrží. Nicméně Česká republika si cení ducha jednoty EU a považuje tento milník za novou příležitost pokračovat s větším úsilím v další reformě migrační a azylové politiky EU, a to se zvláštním zaměřením na vnější rozměr a inovativní myšlenky v této oblasti.

Prohlášení Maďarska

Maďarsko je i nadále pevně přesvědčeno, že je třeba vytvořit společný evropský azylový systém, jehož cílem je řešit základní příčiny nelegální migrace, minimalizovat a v konečném důsledku odstranit pobídky k nelegální migraci a odradit osoby, které chtějí azylový systém zneužít, od vstupu do Evropské unie a který by zahrnoval možnost posuzovat žádosti o azyl ve třetích zemích na základě zásady exteritoriality. Abychom mohli těchto cílů dosáhnout, musíme především uznat, že globální výzvy v oblasti migrace nelze vyřešit na území Evropy, a proto bychom neměli neřešitelné problémy importovat, ale skýtat pomoc tam, kde je to zapotřebí.

Pokud máme být s to vytvořit účinný společný evropský azylový systém, je nezbytné nalézt rovnováhu mezi odpovědností a solidaritou; domníváme se však, že této rovnováhy nebylo prostřednictvím navrhovaných legislativních aktů dosaženo.

Maďarsko je pevně přesvědčeno, že kromě zabránění druhotnému pohybu je cílem změny směrnice o podmínkách přijímání podpořit účinný průběh azylového řízení. V období od roku 2018 se však ještě jasněji ukázalo, že migrační toky do Evropy jsou rovněž podněcovány motivačními faktory, jako je široká škála výhod, které nabízí stávající návrh (usnadnění přístupu na trh práce a poskytování denních příspěvků formou peněžních částek), nebo příliš flexibilní pravidla pro zadržení žadatelů o azyl, jež nelegální migraci ekonomických přistěhovalců do Evropy, kteří nemají nárok na ochranu, jen podněcují.

Maďarsko dále uznává a prosazuje rovnost mužů a žen v souladu se základním zákonem Maďarska a primárním právem, zásadami a hodnotami Evropské unie, jakož i závazky a zásadami vyplývajících z mezinárodního práva. Rovnost žen a mužů je zakotvena ve Smlouvách Evropské unie jako jedna ze základních hodnot. V souladu s těmito předpisy a se svými vnitrostátními právními předpisy vykládá Maďarsko ve všech příslušných právních aktech pojem „gender“ jako odkaz na „pohlaví“.

Kromě toho v souladu s opakovanou výzvou Evropské rady je Maďarsko i nadále pevně přesvědčeno, že je třeba dosáhnout konsensu ohledně účinné migrační a azylové politiky, aniž by se vytvářely nové motivační faktory.

Vzhledem k výše uvedeným důvodům není Maďarsko s to podpořit přijetí přepracovaného znění směrnice o podmínkách přijímání, neboť se jedná o nedílný prvek systému, který je svojí podstatou chybný.

Prohlášení Polské republiky

1. Vláda Polské republiky oceňuje úsilí vyvíjené Radou EU, Evropským parlamentem a Evropskou komisí za účelem dosažení kompromisu ohledně komplexní a odpovědné reakce Evropské unie s cílem řešit výzvy související s aktuálními migračními procesy. Zároveň zdůrazňujeme, že vláda neměla skutečnou možnost účastnit se jednání o paktu o migraci a azylu.
2. Vláda Polské republiky bere na vědomí skutečnost, že je možné zlepšit řízení některých aspektů migračního a azylového systému. Z další analýzy právních aktů v rámci paktu však vyplývá, že uvedené akty dostatečně neřeší specifickou situaci členských států, které sousedí s Běloruskem a Ruskem, a v důsledku toho jsou pod neustálým a vysokým tlakem z důvodu uměle vytvořených migračních tras. V této souvislosti je třeba poznamenat, že Evropská rada opakovaně zdůraznila, mimo jiné ve svých závěrech ze 14. a 15. prosince 2023, negativní důsledky jevu účelového využívání migrace a odsoudila takové využívání k politickým účelům ze strany třetích zemí.
3. Vláda Polské republiky má za to, že pakt o migraci a azylu nezajišťuje správnou rovnováhu mezi odpovědností a solidaritou a mohl by případně skýtat prostor pro budoucí spory mezi orgány EU a členskými státy.
4. S ohledem na výše uvedené se vláda Polské republiky rozhodla hlasovat proti všem právním aktům spadajícím do oblasti působnosti paktu.

Prohlášení Slovenské republiky

Slovenská republika uznává potřebu reformy společného evropského azylového systému. Velmi oceňujeme úsilí všech zúčastněných předsednictví. Zároveň jsme si vědomi toho, že dosažení kompromisu nebylo snadným úkolem.

Je však nezbytné, abychom se nezříkali postojů, které dlouhodobě zastáváme a hájíme.

Oceňujeme, že se pakt zaměřuje na řešení příčin migrace v zemích původu, což může pomoci zmírnit tlak na vnější hranice EU.

Domníváme se, že prioritou úspěšné evropské migrační politiky by měly být důsledná ochrana vnějších hranic EU a účinná návratová politika.

Je žádoucí přijmout veškerá opatření k předcházení nelegální migraci a zároveň pomoci těm, kteří potřebují mezinárodní ochranu.

Ačkoli uznáváme, že od koncepce povinných relokačních kvót se ve velké míře opustilo, nejsme přesvědčeni, že předložené návrhy zajišťují správnou rovnováhu mezi solidaritou a odpovědností.

Solidarita je důležitou zásadou řízení migrace, domníváme se však, že volba formy musí být vždy zcela ponechána dotčenému členskému státu. Návrhy bohužel tento požadavek nesplňují, neboť pokud není relokován určitý počet žadatelů o azyl, jsou povinné finanční příspěvky. Zároveň platí, že jsou-li splněny určité podmínky, stávají se povinnými i kompenzace v oblasti příslušnosti podle dublinského nařízení. Tyto prvky představují silné motivační faktory a podněcují k sekundární migraci.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti Slovenská republika hlasuje proti předloženým návrhům v oblasti solidarity – nařízení o řízení azylu a migrace, jakož i nařízení o řešení krizových situací a zásahů vyšší moci v oblasti migrace a azylu.

Vzhledem k vzájemné provázanosti všech předložených návrhů se ve věci ostatních návrhů zdržujeme hlasování.